

Ik herinner me dat toen ik werd overgeplaatst naar deze extra beveiligde gevangenis dat ik een beetje bang was alleen de naam al extra beveiligde gevangenis was beangstigend en op de avond voordat ik vertrok was ik wakker met mijn celgenoten en sprak de hele nacht ze begrepen dat ik bang was en bleven de hele nacht op met mij om me gezelschap te houden en toen kwam de overplaatsing de reis die verschrikkelijk lang was geketend door heel Italië in deze gepantserde bestelwagen maar de angst verdween min of meer toen ik in de extra beveiligde gevangenis aankwam toen ik aankwam was ik behoorlijk verbaast hoe het er in de gevangenis aan toe ging zo had ik het me niet voorgesteld nu ik er zo over vertel realiseer ik me dat de sfeer daar behoorlijk gespannen was er hing een zeer gespannen atmosfeer maar bij aankomst kwam het op me over als een grote jaarmarkt

dat noemen ze een extra beveiligde gevangenis dacht ik meteen toen ik aankwam in werkelijkheid was het een jaarmarkt en de cellen waren bazaars je kon vrijwel alles in je cel hebben alle cellen waren boordevol allerlei zoi je kon een instrument spelen muziek maken er waren gitaren en tamboerijnen bongos's accordeons iemand had zelfs een viool en speelde wanneer hij maar wilde je mocht alle denkbare kleuren hebben die je wilde om te schilderen je mocht zelfs canvas olieverf tempera pastelkleuren houtskool schrijfmachines hebben je kon de boeken hebben die je wilde ieder tijdschrift en elke krant die je maar wilde je mocht een cassetterecorder hebben en cassettebandjes voetbalschoenen en tennisschoenen er was geen beperking aan het aantal kleren dat je in de cel mocht hebben

alle schoenen alle truien hoeden alles wat je je maar wenste kon je daar in je cel houden

de maatschappelijke voorzieningen zoals we ze daar noemden waren iets ongelooflijks als je je bedenkt dat het om een extra beveiligde gevangenis ging vier uur twee in de ochtend en twee in de middag dus dagelijks vier uur luchten en daarnaast mocht je twee keer per week twee uur in een gemeenschappelijke ruimte samen zijn en bovendien was er voor de kameraden in de eenpersoonscellen de mogelijkheid om met etenstijd daar in de gemeenschappelijke ruimte te eten met kameraden maatschappelijke voorzieningen betekende dat je opstond van negen uur tot elf uur ging je luchten om elf uur ging je terug en dat kostte de cipers heel veel werk want dan moesten ze alle verplaatsingen organiseren en alle mensen escorteren die allemaal ergens anders heen wilden om te eten iedereen in een andere cel

je hoefde alleen maar een verzoek in te dienen dat je naar een andere cel wilde je deed het op het moment zelf op een stuk papier en dat was genoeg eigenlijk hadden ze je van te voren en achteraf moeten fouilleren maar het is onmogelijk om zestig mensen in een klein half uur te verplaatsen en ze ook nog te fouilleren en zo ging iedereen rustig van de ene cel naar de andere om te eten het verzoek hoefde je niet een dag van te voren in te dienen maar dat deed je gewoon kort van te voren dat was daar een pure formaliteit ze konden de aanvragen natuurlijk niet controleren dat konden ze eventueel achteraf en dat deden ze ook vooral om er achter te komen hoe de samenstellingen waren om er achter te komen wie naar wie ging welke politieke verbanden tussen de kameraden bestonden welke groeperingen welke verschillende politieke richtingen

eigenlijk waren de cipers verplicht om je te fouilleren als je 's ochtends uit je cel kwam om te luchten en ze waren verplicht je weer te fouilleren als je in je cel terugkwam en je nog een keer te fouilleren als je uit je cel kwam om naar een andere cel te gaan om te eten maar dat was allemaal onuitvoerbaar ge-

worden ze deden het niet meer en ze controleerden sowieso niets meer er was een constante verplaatsing gaande een constant sluiten en openen van cellen een enorme berg voorwerpen had zich in de cellen opgehoopt en als dit de situatie is als je al deze ruimte kunt innemen dan wordt de situatie onbeheersbaar wat daar indruk op me maakte was de enorme bewegingsvrijheid binnen de bajes het was een extra beveiligde gevangenis maar je kon je daar binnen zo vrij bewegen als je maar wilde

ook de cel controles waren verre van accuraat des te meer spullen in een cel rondslingeren des te moeilijker wordt het ze grondig te doorzoeken het verschil met de normale bajes waar ik vandaan kwam was dat ze hier een doorzoeking per week deden terwijl ze daar maar een per maand deden maar de verhouding met de cipiers was hier zo dat als bij een doorzoeking een potlood of een balpen zoek raakte in alle cellen een enorm gehamer op de tralies losbarstte en hij het potlood onmiddellijk terugbracht en zich bij je verontschuldigde de verhouding met de cipiers was hier zo dat ze de vreselijkste beledigingen en de ergste bedreigingen pikten en als je 's nachts om twaalf uur naar een cipier riep om hem sigaretten of een krant of wijn of een bord pasta naar iemand in een andere cel te laten brengen ook al was dat niet zijn taak deed hij dat echter ogenblikkelijk zo was de verhouding hier met de cipiers

als je op een dag tijdens een doorzoeking tegen een van hen had gezegd nee je raakt me niet aan dan fouilleerde hij je niet en als ze bij de doorzoeking messen vonden zeiden ze helemaal niets meer voor hen was het inmiddels heel normaal om messen in de cellen te vinden ze namen ze in beslag en dat was het dan dat was de sfeer die er hier heerste voor de opstand bezoek vond plaats zonder glazen tussenschot volgens het reglement mochten ze een uur duren maar het werden er regelmatig twee en vaak ook langer als je een beetje aandrang en je mocht vier keer per maand bezoek hebben en een speciaal bezoek kon je extra krijgen en als je geen bezoek had mocht je in plaats daarvan tien minuten lang telefoneren

de normale gevangenen in de extra beveiligde gevangenissen zijn geen strafgevangenen zoals in een normale bajes het zijn mensen die in de bajes ten minste een keer geprobeerd hebben om te ontsnappen het zijn mensen die allemaal deel uitmaken van de georganiseerde misdaad of belangrijke bendes en hier had je ook gemeenschappelijke voorzieningen met de normale gevangenen je ging samen met ze luchten en kon ook met ze eten je hoefde alleen maar een verzoek in te dienen om ze te zien het kwam dus neer op een situatie waarin steeds meer ruimte binnen de bajes werd ingenomen een situatie van permanente strijd die zijn effect had op de controlestructuur want de bajes is niets anders dan een systeem van maximale controle over het lichaam en het feit dat deze controle wordt aangepast correspondeert dus met een verandering in de krachtsverhouding tussen gevangenen en bewakingspersoneel

ik werd me snel bewust van de gespannen sfeer die uit deze situatie voortkwam en die achter het uiterlijk van de jaarmarkt schuil ging die mijn eerste indruk was geweest er was een reeks van strijd geweest strijd om te verhinderen dat de cipiers je fouilleerden elke keer dat je de cel verliet om te luchten of de strijd om het eten in een andere cel of de strijd om het bezoekrechten of ontmoetingen met advocaten et cetera als je een strijd begint en je bijvoorbeeld weigert om je te laten fouilleren dan zijn er twee mogelijkheden of de directie geeft toe en je verkrijgt een veel sterkere positie en dat is het dan of de directie reageert en dan gaat de strijd verder en de zaak spitst zich toe tot het tot een confrontatie komt

dus er waren constant opstootjes tijdens het luchten mensen die weigerden om naar de cellen terug te keren trommelen op de tralies en dat soort dingen er is altijd sprake van een climax als een strijd begint als de directie niet direct toegeeft gaat het mechanisme van actie en reactie verder maar dan komt een climax en deze climax is maatgevend voor de krachtsverhouding als de krachtsverhouding bijvoorbeeld zodanig is dat de gevangenen kunnen dreigen met het gijzelen van de cipiers dan bindt de directie natuurlijk eerst in omdat

ze weet dat de gevangenen zo ver kunnen gaan en in dat geval gaf de directie meestal toe omdat ze bang was dat de gevangenen cipiers als gijzelaars namen natuurlijk kon je niet iets onmogelijks eisen je kon niet eisen dat ze je cel openden en je naar huis lieten gaan je kon echter permanent druk uitoefenen om de sociale ruimte te vergroten

en de strijd was succesvol omdat ze en bloc gevoerd werd iedereen deed onmiddellijk mee zonder er bij na te denken de cipiers namen al helemaal geen verantwoordelijkheid meer de cipiers reageerden op iedere gebeurtenis met het delegeren van beslissingen naar hun superieuren die op hun beurt hun superieuren ermee opzadelden en zo voorts tot aan de gevangenisdirecteur en de gevangenisdirecteur wende zich tot het ministerie daarom had je met alles wat je ook maar binnen de bajes ondernam niet met het bewakingspersoneel te maken maar was het krachtniveau zodanig dat je bij ieder conflict uiteindelijk direct met het ministerie te maken had en omdat men al zo ver was dat men op elk moment een mechanisme in gang kon zetten dat tot de gijzeling van cipiers kon leiden ook al was de aanleiding misschien slechts dat je een blauwe viltstift wilde was het beleid toen dat ze aan alles toegaven

ook omdat de strategie van het ministerie zoals altijd gericht was op verdeel en heers om welke reden deze extra beveiligde gevangenis een bajes ter afkoeling was de positieve kant van de extra beveiligde gevangnissen zagezegd terwijl het aan de andere kant een bajes van maximale afschrikking was het hele gevangenisstelsel berust op de verdeel en heers strategie ze moeten je altijd kunnen chanteren met de dreiging van een verslechtering van omstandigheden moeten je steeds kunnen zeggen als je dwars ligt kijk uit anders sturen we je naar een bajes waar het nog slechter is dan die waar je je nu bevindt en de discussie onder de kameraden was daarom niet hier gaat het goed met ons hier hoeven we niet te vechten maar we moeten desondanks vechten juist hier om de strategie van de chantage te doorbreken die ons allemaal in een slechtere gevangenis dreigt te laten belanden